

Frivillighetsregisternemnda

Vedtak i Frivillighetsregisternemnda 12. desember 2023

Sak 2023/1002 - Round Table 35 Oslo - org.nr. 987 486 880 - klage over vedtak om å nekte deltakelse i grasrotandelen

Frivillighetsregisternemndas medlemmer: Leder Martin Hennig, medlemmene Elisabet Ekberg, Bernard Enjolras og Stian Slotterøy Johnsen, og varamedlem Hilde K. Ellingsen

Sakens bakgrunn

- (1) Round Table 35 Oslo (klager) meldte 27. september 2023 inn registrering i Frivillighetsregisteret med deltakelse i grasrotandelen.
- (2) Frivillighetsregisteret fattet vedtak 12. oktober 2023 om å nekte deltakelse i grasrotandelen, med den begrunnelse at foreningen ikke er allmennyttig, og kommer en lukket krets til gode.
- (3) Klager påklaget vedtaket 13. oktober 2023. Det vises til at foreningen er en del av Round Table Norge og bidrar med årlig veldedighet som alle Round Table klubber i Norge er forpliktet til å delta på. Eventuelle grasrotmidler skal gå til veldedighet og det er derfor ikke riktig at foreningen ikke er allmennyttig. Klager anfører også at 17 Round Table klubber, som er underlagt Round Table Norge sine vedtekter, er godkjent som grasrotmottakere. Det vises for øvrig til klagen i sin helhet.
- (4) Frivillighetsregisteret har ikke funnet grunn til å omgjøre vedtaket og oversendte klagen med innstilling 1. november 2023 til Frivillighetsregisternemnda for behandling.

Det rettslige grunnlaget

- (5) Det rettslige grunnlaget er forskrift 5. desember 2022 nr. 2124 om grasrotandel (forskriften).
- (6) Formålet med grasrotandelen er å fremme frivillig aktivitet på lokalt eller regionalt nivå i Norge, jf. forskriften § 1.
- (7) Etter forskriften § 3 første ledd kan enheter som er registrert i Frivillighetsregisteret, ikke-fortjenestebaserte og hovedsakelig basert på frivillig innsats, delta i grasrotandelen. I forskriften 3 tredje ledd bokstav b gjøres det unntak for enheter som ikke er allmennyttige eller enheter der virksomheten kommer en lukket krets til gode.

Postadresse:

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse:

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Telefon: +47 55 19 30 00 post@knse.no

- (8) Av forvaltningsloven § 34 følger det at klageinstansen kan prøve alle sider av saken og herunder ta hensyn til nye opplysninger. I dette ligger at klageinstansen fullt ut kan prøve både rettsanvendelsen, saksbehandlingen, faktum og det frie skjønn. Klageinstansen kan selv treffe nytt vedtak i saken eller oppheve det og sende saken tilbake til underinstansen til helt eller delvis ny behandling.

Frivillighetsregisternemndas vurdering

- (9) Round Table 35 Oslo sin klage gjelder Frivillighetsregisterets vedtak 12. oktober 2023 om å nekte deltakelse i grasrotandelen.
- (10) For å kunne delta i grasrotandelen må organisasjonen være allmennyttig i forskriftens forstand, og virksomheten kan ikke komme en lukket krets til gode, jf. forskriften § 3 tredje ledd bokstav b. Det følger av kongelig resolusjon PRE-2017-12-15-2135 punkt 2 at:

«Det skal legges til grunn en strengere tolkning av begrepet allmennyttig i Grasrotandelen enn i dagens lovtekst om register for frivillig virksomhet. Dette er i tråd med intensjonen for ordningen, men tydeliggjøres i ny forskrift. En allmennyttig organisasjon i denne ordningen skal forstås som organisasjoner som ivaretar allmenne samfunnsinteresser, og som er tilgjengelige for et bredt spekter av mennesker, og som ikke har en unaturlig begrensning i medlemskapet.

Enheter som kun ivaretar interessene til en lukket krets og/ eller som arbeider for å sikre egen økonomisk gevinst eller på annen måte arbeider for å dra personlige fordeler på vegne av medlemmene, regnes ikke som allmennyttige. Organisasjoner som arbeider for å fremme medlemmenes interesser, men som også kommer andre til gode ved at de produserer tjenester og goder for andre, anses som allmennyttige.»

- (11) Frivillighetsregisternemnda legger etter dette til grunn at forskriften § 3 tredje ledd bokstav b stiller krav om at organisasjonen ikke kan ha unaturlige begrensninger i medlemskapet. Nemnda har lagt til grunn en slik forståelse i Frivillighetsregisternemndas vedtak i sak 2023/614, 2023/396 og 2021/1033. En slik tolkning underbygges også av formålet med ordningen, som er å fremme frivillig aktivitet, jf. forskriften § 1. Organisasjoner med unaturlige begrensninger i medlemskapet fremmer ikke frivillig aktivitet, ettersom de ikke er tilgjengelige for et bredt spekter av mennesker. Det er lagt til grunn et tilsvarende krav i ordningen om merverdiavgiftskompensasjon for frivillige organisasjoner og forhåndsgodkjenning for ikke-fortjenestebaserte organisasjoner som ønsker å tilby pengespill, jf. henholdsvis forskrift 23. oktober 2018 nr. 1600 om merverdiavgiftskompensasjon for frivillige organisasjoner § 3 tredje ledd bokstav c og lov 18. mars 2022 nr. 12 om pengespill § 18 første ledd bokstav c. Det følger av høringsnotat 11. desember 2017 til forskrift om merverdiavgiftskompensasjon til frivillige organisasjoner punkt 2.4.4. at lukkede organisasjoner kjennetegnes av at nye medlemmer må anbefales eller inviteres av eksisterende medlemmer.
- (12) I vurderingen av om en organisasjon har unaturlige begrensninger i medlemskapet, tas det utgangspunkt i vedtektene. Vedtektene setter rammer for foreningens virksomhet, og foreningen må selv sørge for at vedtektene gir et riktig bilde av hvordan forholdene er i praksis. Klager har opplyst at foreningen bruker vedtektene til Round Table Norge.
- (13) Det følger av vedtektene § 1 at foreningens formål er:

- *«Å bringe sammen unge menn av forskjellige yrke for gjennom samarbeid og vennskap øke kunnskap og forståelse for hverandre.*
- *Å fremme en bedre forståelse av samfunnet og den enkelte plass i dette.*
- *Å fremme internasjonal forståelse og vennskap.»*

(14) Det fremgår videre av vedtektene § 8 at:

«Alle medlemmer kan foreslå nye medlemmer. Forslag til nye medlemmer sendes klubbens styre og klassifikasjonskomiteen. Klubbens medlemmer gjøres kjent med alle forslag. Eventuelle innvendinger fra medlemmene sendes skriftlig til styret innen 10 dager fra bekjentgjørelsen. Avgjørelsen om å ta opp nye medlemmer kan bare skje ved enstemmige styrevedtak. Medlemskandidater skal ikke forespørres før slikt vedtak foreligger. Det påhviler taushetsplikt i medlemskapsaker.»

- (15) Frivillighetsregisternemnda legger til grunn at klagers veldedighetsarbeid er utadrettet og kommer andre enn medlemmene til gode. Nemnda har likevel kommet til at klager har begrensninger i medlemskapet, da det kun er nye medlemmer som er foreslått av eksisterende medlemmer som kan tas opp i foreningen, søknader om medlemskap skal behandles av en klassifikasjonskomité, eksisterende medlemmer har anledning til å komme med innvendinger mot søknaden og medlemskap er avhengig av enstemmige styrevedtak. Slike begrensninger er ikke naturlige sett i lys av foreningens formål og aktiviteter. Klager er dermed omfattet av unntaket i grasrotforskriften § 3 tredje ledd bokstav b og har ikke rett til deltakelse i grasrotandelen.
- (16) Klager har anført at det er 17 Round Table klubber som er underlagt vedtektene til Round Table Norge og godkjente som grasrotmottakere. Frivillighetsregisternemnda forstår dette som en anførsel om usaklig forskjellsbehandling. Til dette vil nemnda bemerke at i alle tilfeller hvor det meldes inn registrering i Frivillighetsregisteret med deltakelse i grasrotandelen, må det foretas en konkret vurdering av om vilkårene i forskriften er oppfylt. Nemnda har etter en konkret vurdering kommet til at klager ikke oppfyller vilkårene for deltakelse i grasrotandelen. Den omstendighet at andre Round Table klubber deltar i grasrotandelen, kan ikke innebære at klager innvilges deltakelse siden vilkårene i forskriften ikke er oppfylt. Anførselen om ugyldighet på grunnlag av brudd på likebehandlingsprinsippet kan derfor ikke føre frem.

Konklusjon

- (17) Frivillighetsregisternemnda finner etter en konkret vurdering av sakens opplysninger at Frivillighetsregisterets vedtak skal opprettholdes.

Vedtak

Klagen tas ikke til følge.

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur

